

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید

پیش در آمد

جامعه ایران از حوالی دوران مشروطه و پس از آن همواره در تلاش بوده است که در مسیر توسعه یا پیشرفت قدم بردارد و عقب ماندگی و شکاف تاریخی ایجاد شده با کشورهای پیشرفته را به نحو مناسبی برطرف نماید. این کوشش ها همواره به دلایل مختلف موفقیت آمیز و ثمربخش نبوده است. از جمله دلایل، بروز اختلافات اساسی - در سطح مبانی فکری و در سطح عاملیت ها - بین فعالان و کنشگران جامعه از جهات مختلف بوده است.

در همین حال این چالش عاملیتی، از چالش های مهم و تأثیر گذار، موضوعی و در سطحی زیرین و بنیادی تر یعنی اختلاف میان گروه های مدافع سنت و گروه های هوادار مدرنیته تأثیر بنیادی - بنیانی پذیرفته است. گروه اول راهکار اعتلای کشور را حفظ فرهنگ و سنن بومی و محلی و مبانی دینی و بازگشت به اصول دانسته و گروه دوم تبعیت و الگوبرداری از کشورهای توسعه یافته را مدنظر قرار داده است؛ این همان نقطه تمایز است که در جامعه شناسی سیاسی انقلاب ها «انقلاب های کلاسیک» را از «انقلاب توسعه گرا» جدا می کند. این در حالی است که انقلاب ۵۷ در عین ادعای برسازی جامعه نوین مبتنی بر اندیشه های دینی اسلام ناب محمدی ص ادعای ساخت دنیا و آخرت مردمان را به بهترین نحو موجود در چشم انداز آینده تشکیل حکومت دینی وعده داده است. از این رو هدف غایی خود را توسعه در پرتو آموزه های دینی قرار داده است.

به این صورت و با این تلازم عینی این ضرورت وجود داشته است که نظرات بینابین دیگری برای ساختن الگوی بومی توسعه، با پذیرش اصول قطعی توسعه گرایی در همراهی با سنن و فرهنگ پیراسته مبتنی بر به روز کردن آن ها بر مبنای مجاهدت علمی و عملی مورد نیاز فراسازیم. در میانه راه، قیام و حرکت انقلاب اسلامی سال ۵۷ با این که این نهضت، قیامی ظلم ستیز، فراگیر، آزادی خواه توسعه خواه و بر پایه های روشن بینی دینی استوار بود، با این حال در اثر توطئه های بیگانگان و تحولات ناگزیر پس از آن، معادلات به سود جریانات سنت گرا تقویت گردید به نحوی که به تدریج نفوذ و سیطره چتر منسدد هنجارهای سنتی در سیاست گذاری در حوزه های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، هنری و غیره تقویت و تشدید شد و مانع فراگیر شدن نهادهای اجتماعی و بسط آزادی ها گردید.

نکته دیگر آنکه در جریانات انقلاب، شعارها و اهداف عدالت جویانه اوج گرفت و با اینکه حمایت از اقشار فرودست به طور جدی در برنامه کار کارگزاران نظام قرار داشت، لیکن این امر بدون توجه کافی و عدم استفاده صحیح از آخرین دستاوردهای علمی و فناوری خصوصاً نگرش آینده اندیشانه در بهره برداری از همه ی علوم انسانی، پایه و مهندسی و همچنین تجربی در شاخه های گوناگون آن برای رهبری، مدیریت، و اجرای سیاست ها در عرصه عمل و اقدام ملی صورت

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۲ از ۱۷

پذیرفت. گویی علوم و عالمان رشته های گوناگون تخصصی صحنه آرا و زینت بخش تصمیم های دیگران با متد های غیر علمی و بدون نگاه به آینده و سناریوهای پیشاروی موضوع ها در آینده هستند. این هزینه های ملی را هر روز نسبت به روز پیش افزایش بخشید .

در نتیجه اقدامات اصلاحی در اثر سیاست های نادرست با ناکامی کامل مواجه گردید و فاصله طبقات اجتماعی و شکاف بین فقیر و غنی به مراتب عمیق تر گشت، ضمن اینکه ادامه اعمال سیاست های نادرست باعث بروز بحران ناکارآمدی و فساد سیستمی در دستگاه های حکومتی و اداری شد. از طرفی انباشت معضلات حل نشده، موجب ظهور و رشد نیروها و جناح های عوام گرا با وعده حل و فصل زود هنگام و سریع مشکلات، بدون توجه به لزوم اصلاحات ساختاری در اقتصاد گردید. در نتیجه ی این فرآیند خود تخریب گر سیاست های مقطعی و زود بازده بر سیاست های زیربنایی و دراز مدت غلبه یافت. برای مثال بسیاری از منابع و سرمایه ملی کشور که می بایست صرف توسعه و عمران زیر ساخت های کشور بشود با شعار حمایت از اقشار آسیب پذیر صرف توزیع یارانه های مختلف در حوزه های انرژی، آب، برق و غیره شد. ماحصل اعمال این سیاست ها هدر رفتن منابع و سرمایه ها از یک طرف و از طرف دیگر افزایش فاصله و شکاف طبقاتی به سود دهک بالای جامعه و به زیان اقشار آسیب پذیر جامعه بوده است.

در حوزه سیاسی، دایره خودی ها هر روز کوچک تر و تنگ تر شده و همین طور استفاده از ظرفیت فکری، مدیریتی و تخصصی جامعه کمتر و محدود تر شده است. همچنین دایره آزادی های اجتماعی و مدنی و اصحاب رسانه به بهانه های مختلف نظیر احتمال بروز خطرات امنیتی و نفوذ قدرت های خارجی هر روز محدود تر و کمرنگ تر شده است. در حوزه اقتصاد، بنگاه های دولتی و شبه دولتی عرصه را برای فعالیت بخش خصوصی تنگ کرده اند و از طرف دیگر حوزه اقتصاد به شدت تحت نفوذ و سیطره حوزه سیاست قرار گرفته است. به این ترتیب شرایط به گونه ای شده است که بسیاری از مسیرها با گرفتگی و انسداد مواجه شده و هر گروه یا جناحی که در ساختار اجرایی و قانون گذاری به قدرت می رسد بنا دارد سرمایه متعلق به نسل های بعد را صرف حل و فصل مسائل و بحران جاری مبتلا به روز جامعه نماید و در نتیجه توسعه پایدار به محاق مرگ رفته است. به این ترتیب با تضعیف و کمرنگ شدن نقش آحاد جامعه در امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، امید و چشم انداز چندان روشنی برای تغییر روند جاری از نظر حل مسائل زیربنایی کشور و شتاب گیری توسعه مشاهده نمی شود. در نتیجه جامعه با مشکلات روز افزونی در زمینه رکود اقتصادی، تورم لجام گسیخته، بیکاری، بحران آب، بحران محیط زیست، مصرف بی رویه انرژی، شکاف طبقاتی و غیره مواجه شده است؛ اما این مشکلات و بحران ها پی آمدهای دیگری نیز نظیر کاهش نشاط اجتماعی، فزونی گرفتن نابرابری ها و افزایش یاس و نومیدی در جامعه، خروج سرمایه های ملی از کشور، سیل مهاجرت مصوب کار گروه اجتماعی مجمع دانش آموختگان دانشگاه شریف

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۳ از ۱۷

بی‌رویه و غیره را دامن زده است. تشدید این مشکلات و مجموعه شرایط عمومی، هر از چندی در بروز بحران‌ها و آشوب‌های اجتماعی نمود پیدا می‌کند که در چندساله اخیر روند تناوبی و رو به رشدی داشته است.

در حوزه سیاسی، کشور شرایط کشورهای در حال توسعه را تجربه می‌کند، اما شرایط لازم برای شکل‌گیری و قدرت گرفتن احزاب سیاسی و فعالیت‌های مدنی فراهم نیست و روز به روز ضابطه‌ها تنگ‌تر می‌شود و مجاری اعمال اراده آحاد جامعه در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها با موانع جدی مواجه است. نکته اینجا است که عمده فعالان و کنشگران جامعه طی دهه‌های گذشته، اصلاح ساختار سیاسی را پیش‌نیاز حل معضلات اساسی و مهم جامعه دانسته و عمده انرژی خود را صرف پیشبرد اصلاحات در حوزه نظام و ارکان سیاسی کشور و یا تصاحب پست‌های سیاسی کرده‌اند؛ اما حسب تجربیات گذشته کوشش‌ها در این حوزه چندان مؤثر و کارساز نبوده و نتایج مثبتی حاصل ننموده است. حتی می‌توان اذعان داشت که نتایجی معکوسی را نیز به همراه آورده است.

انتظار طولانی‌مدت در اصلاح نظام سیاسی باعث شده است که کنشگران و فعالان جامعه از سایر حوزه‌های مهم و تأثیرگذار نظیر حوزه‌های اجتماعی، حوزه اقتصاد، نهادهای صنفی و مدنی، حوزه‌های آموزشی و فرهنگی و غیره غفلت نمایند. به این دلیل نه تنها شکاف در حوزه سیاسی نسبت به کشورهای پیشرفته برطرف نشده، بلکه شکاف در حوزه‌های دیگر مدنی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی تقویت شده است.

مجموعه این شرایط باعث شده است در میان اندیشمندان، فرهیختگان و کنشگران جامعه در زمینه نحوه اصلاح امور و پاسخ منطقی به چالش‌ها، تشتت و چنددستگی پدید بیاید. به این ترتیب نیروهای اجتماعی و فرهیختگان به جای آنکه بر روی یافتن راهکارها و تدوین کارراهه‌های مناسب برای توسعه جامعه و رفع معضلات، اجماع و تمرکز نمایند، انرژی‌های خود را صرف اختلاف نظرها و کشمکش‌های داخلی با یکدیگر کرده‌اند. فرهنگ سیاسی و خلیات منفی جامعه نظیر عدم مهارت در کار گروهی و گفتگو مزید بر علت گردیده است. در نتیجه جامعه با بحران مرجعیت علمی-اجتماعی مواجه شده است و آحاد جامعه و عامه مردم که از قدرت شناخت و تحلیل کمتری برخوردارند دچار سرگردانی، نومیدی و بی‌عملی شده‌اند. گسترش امواج ناامیدی در جامعه چندین اثر مخرب و مهلک به شرح زیر دارد:

اول آنکه موجب گسترش موج مهارت گردیده به نحوی که تعداد بسیاری از جوانان نخبه و مساعد و نیز افرادی که دارای امکانات مادی و سرمایه‌ای هستند مهاجرت می‌نمایند و به این ترتیب کشور از سرمایه‌های فکری و مادی خود تخلیه می‌گردد.

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۴ از ۱۷	صفحه		

دوم آنکه در اثر ناامیدی به بهبود اوضاع، بی‌عملی و کرخت شدن اجتماعی پدیدار می‌گردد و آحاد جامعه انگیزه خود را برای مشارکت در امور سیاسی و اجتماعی از دست می‌دهند و این امر موجب کاهش ضریب هوشی متوسط و خالی شدن پشتوانه‌ها و سرمایه‌های مالی و اجتماعی کشور می‌گردد.

سوم آنکه در اثر فشارهای اقتصادی و سرخوردگی‌های اجتماعی بر اقشار ضعیف جامعه، آن‌ها که فکر می‌کنند چیزی برای از دست دادن ندارند، احتمال دارد به اعتراضات آشوب‌زا و طغیان‌های خشونت‌بار روی بیاورند و در نتیجه کشور دچار خسارت جانی و مالی گردد که نتیجه آن به نفع هیچ‌کس نیست.

بنا به احساس وظیفه و احساس نگرانی نسبت به پیامدهای روبه گسترش ناامیدی، مبتکران جنبش امید به شرح زیر درصدد چاره‌جویی برآمده‌اند که منتج به ارائه طرح حاضر گردیده است.

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۵ از ۱۷

مبتکران جنبش

اعضای مجمع دانش‌آموختگان دانشگاه صنعتی شریف که از فارغ‌التحصیلان پیشکسوت دانشگاه صنعتی شریف هستند و از دوران تحصیل و پس از آن فعالیت اجتماعی داشته و همواره نسبت به سرنوشت جامعه، دغدغه‌مند بوده و هستند، از اوایل سال ۱۴۰۰ کارگروهی را تشکیل دادند تا در مورد مخاطرات اجتماعی پیش رو و راه‌های برون‌رفت از شرایط بحرانی روبه‌رشد کشور بیان‌دیشند و نقطه عزیمتی را متناسب با یک اقدام عملی و مؤثر بیابند و ضمن عرضه آن به جامعه، از نخبگان و کنشگران برای همراهی دعوت نمایند.

گام نخست این کار با برنامه‌ریزی و برگزاری جلسات هم‌اندیشی و تبادل نظر آغاز شد. در ادامه برای آشنایی اعضای گروه با نظرات اندیشمندان، صاحب‌نظران و کنشگران اجتماعی، یک برنامه مطالعاتی در مدنظر قرار گرفت. سپس برای آشنایی و تعمق بیشتر در خصوص موضوعات و مقولات مطروحه، برنامه‌ای دال بر دعوت از صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف برای حضور در جلسات به‌مورد اجرا گذاشته شد. دستور این جلسات طرح مباحث نظری و پایه‌ای، انجام پرسش و پاسخ، تحلیل و بررسی و واکاوی موضوعات مبتلابه جامعه بوده است.

هدف از انجام این مطالعات، کسب آگاهی و شناخت واقع‌بینانه از وضعیت موجود جامعه و همچنین آشنایی با چالش‌های در جریان و پیش رو بوده است. به عبارت دیگر نیاز بود که وضعیت موجود جامعه و عوامل و ریشه تحولات و روندها بررسی شود و راهکارهای پیشنهادی و موردنظر و اجماع صاحب‌نظران برای رفع این چالش‌ها استخراج و مدون شود. در نتیجه و ماحصل مطالعات انجام‌شده، راه‌کار جنبش اجتماعی جامعه‌محور بر مبنای امید اجتماعی به‌عنوان راه عزیمت از وضعیت کنونی و رهسپاری به مقصد توسعه‌یافتگی انتخاب گردید که در ادامه دلایل و چگونگی آن بیان می‌گردد.

چرا جنبش اجتماعی بر مبنای امید اجتماعی راه‌حل مناسبی است؟

تشت آرا و شکاف میان نخبگان فکری و ابزاری جامعه و پیامدهای آن که عدم رشد و توسعه‌یافتگی کافی طی نیم قرن اخیر است از یک‌طرف و تاریک بودن افق و فقدان چشم‌انداز یا رویای مشترک اجتماعی از طرف دیگر، باعث شده است سرمایه‌های اجتماعی رو به نقصان گذارند، امید به آینده به‌خصوص در میان قشر جوان جامعه کم‌رنگ گردد و جامعه با بحران نومی‌مندی مواجه شود. از طرفی طرح راه‌کارها و سیاست‌گذاری‌ها در سطوح سیاسی یا حکومتی، چنانچه با دلگرمی و امیدوارانه توسط جامعه پذیرش نشود، اجرای آن ممکن است نتیجه‌بخش نباشد یا تبعات منفی به همراه داشته باشد. در نتیجه هرگونه سیاست اصلاحی وقتی موفق خواهد بود که ذینفعان جامعه نسبت به آن احساس تعلق کنند و در اجرای مصوب کارگروه اجتماعی مجمع دانش‌آموختگان دانشگاه شریف

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۶ از ۱۷

آن فعالانه مشارکت و کنشگری داشته باشند. کنش جمعی برای هرگونه تغییر بدون امید به موفقیت و نتیجه بخشی ممکن نیست. لذا شرط موفقیت هر تدبیری، داشتن جامعه امیدوار است. امید اجتماعی و کنش جمعی با چشم انداز مشترک برای ساختن آینده، پاسخ به بحران نومییدی است که از امهات سایر بحران ها است. امید که نباشد، راه حلی هم پیدا نمی شود. امید اجتماعی فروغی است در دل تاریکی ها که انگیزش را برای کنش جمعی و رهروی به سوی روشنایی برای آحاد جامعه فراهم می کند. جامعه پر از بحران های کوچک و بزرگ، نیاز به راه حلی دارد که تمام آحاد جامعه بتوانند فعال گردند و انرژی و توان خود را همسو و هماهنگ در حل معضلات به کارگیرند.

جنبش اجتماعی عمومی راه حلی است که ظرفیت های جامعه را یک صدا و هماهنگ به کار می اندازد. امید اجتماعی انگیزه بخش است. با برانگیختن امید اجتماعی قدم های بعدی نیز به سهولت برداشته می شود و ملت راه خود را به سوی شکوفایی و تعالی می یابد. حسب مطالعات انجام شده، هیچ یک از عزیزمت گاه هایی که اندیشمندان برای توسعه یک ملت معرفی کرده اند، در شرایط کنونی تاریخی ایران کارایی و ظرفیت لازم را برای ایجاد تحول ندارند. تنها جنبش اجتماعی است که می تواند برای گشایش انسدادها ظرفیت سازی کند و امکان فعال کردن مجموعه ای از راه حل ها را زیر یک چتر هماهنگ برای ساختن جامعه توانمند و حکمرانی کارآمد فراهم سازد. جنبش امید، جنبشی فراگیر است که بر پایه کوشش جمعی و امید اجتماعی برای پویندگی جامعه به سوی بهتر شدن ملموس زندگی شکل می گیرد و راه ها را به سوی تحقق دیدگاه اجتماعی مشترک و افق روشن که توسط نخبگان فکری جامعه تبیین می گردد، برای جامعه هموار می سازد.

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۷ از ۱۷	صفحه		

مخاطبین، همگامان، همراهان و ذینفعان امید

مخاطبین:

- اندیشمندان، متفکران و نخبگان ملی جامعه، فراهمسنگان اجتماعی شامل نخبگان، پویانانشان، و سرآمدان

همگامان:

- انجمن‌ها، سمن‌های علمی، حرفه‌ای و صنفی و سایر نهادهای مدنی، همگامان جنبش اجتماعی امید هستند و از وجود و پشتوانه جنبش بهره و انرژی می‌گیرند و ماحصل تجربیات و خردورزی خویش را در اختیار جنبش و ساماندهی آن قرار می‌دهند.

همراهان:

- نظام اجرایی حکومت؛ با قصد افزایش قابلیت‌ها و توانمندی خود از طریق همکاری با جامعه جنبش امید همه گروه‌های آرزومند اجتماعی را در کنار هم فرامی‌خواند تا با کوشش جمعی به ترسیم افق روشن اجتماعی مشترک بپردازند و در مسیر تحقق آن گام بردارند.

ذینفعان:

- افراد و گروه‌های اجتماعی شامل گروه‌های زیر که مشتاق داشتن زندگی بهتر هستند و با آرزومندی، نیل به افق روشن برای جامعه ایران را دنبال می‌کنند، ذینفعان اصلی جنبش هستند:

- فرودستان و طبقات محروم جامعه، با عدالت‌خواهی و خواسته‌های اقتصادی
- زنان، با خواسته‌های عدالت و برابری و همدوشی با مردان و دارا بودن امنیت در نهاد خانواده و اجتماع
- اقوام ملی و محلی، با خواسته‌های تکثر فرهنگی و عدالت سرزمینی
- جوانان، با خواسته‌های جوانی کردن، تنوع سبک زندگی و اشتغال و نوآفرینی
- کارآفرینان و نوآفرینان، با خواسته‌های آزادی و سهولت کسب‌وکار و برابر بودن فرصت‌های اقتصادی و امکان استفاده از فرصت‌های جهانی
- معرفت‌جویانی که در پی فضای بازتر برای پرواز دادن اندیشه هستند و بنای شالوده‌ریزی معرفتی، انباشت و کاربرد دانش در جامعه را دارند.

تاریخ تهیه:		منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
شماره نسخه:			
تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱		
صفحه	۸ از ۱۷		

- طبیعت‌دوستان، با خواسته زندگی در محیط سبز و پاک و سالم به‌دور از آسیب و آلودگی
- ایرانیان مهاجر که چون ریشه در سرزمین مادری دارند، اعتلای ایران را سرافرازی خود می‌بینند.

جنبش امید به دنبال چه اهدافی است و خواهان تغییر چه چیزهایی است؟

هدف آرمانی جنبش، ساختن ایرانی توسعه‌یافته، سراسر آباد و ثروتمند برای خوب زیستن تمام افراد و اقوام ایرانی است. هدف اولیه آن از بین بردن یأس و نومیدی در افرادی است که به‌واسطه کثرت مشکلات و سختی‌ها، باورشان به امکان داشتن آینده خوب ضعیف شده و افق زندگی را تیره‌وتر می‌بینند. جنبش امید برای اعضاء جامعه یک پیام روشن دارد: اگر باهم فکر کنیم و باهم کار کنیم، می‌توانیم مسائل مشترکمان را تعریف کنیم و قطعاً راه‌حل آن‌ها را می‌یابیم، می‌توانیم باهم افق روشنی را برای آینده ترسیم کنیم و آن را بیافرینیم. هدف ما زنده کردن امید اجتماعی است و باور داریم به اینکه خانه ما با کوشش جمعی حتماً آباد می‌شود. ما باور داریم به اینکه در سایه کار جنبشی و خردورزانه در کنار یکدیگر، می‌توانیم راه رسیدن به خواسته خود را در کنار دیگران و در سایه رسیدن به یک افق مشترک اجتماعی بیابیم و در مسیر تحقق آن گام برداریم. آینده لزوماً استمرار گذشته و حال نیست. آینده آفریدنی است. دنبال رؤیای محال یا رؤیای بی‌محل نیستیم. هدف کلی ما آفرینش رؤیایی است که بر اساس خیر عمومی، منفعت جمعی، داشته‌ها و استعدادهای جامعه، بنایش را می‌گذاریم و استحقاقش را داریم.

چشم‌انداز امید

چشم‌انداز جنبش امید، ساختن و رسیدن به جامعه‌ای است حداقل با این ویژگی‌ها:

- کارآفرینان و نوآفرینانش بیشترین امکانات و کمترین دغدغه را برای تولید ثروت داشته باشند.
- همه افراد از تأمین اجتماعی برخوردار باشند و کسی محروم از داشتن زندگی آبرومند نباشد.
- زنانش در خانه و جامعه حس امنیت و حقوقی برابر با مردان داشته باشند.
- از تماشای تکرر فرهنگی و همزیستی آزادانه اقوام ملی لذت ببریم.
- جوانانش بی‌دغدغه، سرخوش از جوانی خود باشند.
- شاهد همزیستی شهروندان با تنوع سبک زندگی آزادانه باشیم.

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۷ از ۹	صفحه		

- همزیستی، آزادی آمدوشد، گردشگری، سرمایه‌گذاری، تجارت آزاد و همکاری همه‌جانبه را با همسایگان و سایر ملل و فرهنگ‌های جهان تجربه کنیم.
- مهد آزاداندیشی، معرفت و گردش آزاد اطلاعات و انباشت دانش باشیم.
- در آموزش سوادهای تغییر و پرورش استعدادها، خلاقیت و هنر سرآمد باشیم.
- پایبند به قوانین، تعهدات و اخلاقیات در سطوح ملی و جهانی باشیم.
- پیشتاز در پذیرش تحول و استفاده از فناوری باشیم.
- محیط زیستی سبز، آباد، پایدار و غیرآلوده را تجربه کنیم.
- جهانی‌سازی مالی و فرهنگی و بسط ذخایر فرهنگی خود به جهان را تجربه کنیم.
- برقراری عدل و انصاف و دادگری را با معیارهای امروز در جامعه محقق کنیم.
- جامعه‌ای توانمند و حکمرانی کارآمد داشته باشیم.

جزئیات این چشم‌انداز و راه‌های رسیدن به آن را نهاد میان‌رشته‌ای آینده‌پژوهی به تصویر می‌کشد.

گفتمان امید

سه عنصر مشترک آرزومندی همه امیدواران تکیه بر اصل آزادی و آزادگی برای گسترش عدالت، گشودگی و ثروت آفرینی هستند. این سه عنصر اساس گفتمان جنبش امید را تشکیل می‌دهند. این سه، عناصر گفتمانی درخواست‌ها و شعارهای جنبش نیز هستند. عبارات خلاصه زیر منظور از عناصر گفتمانی جنبش را وضوح می‌بخشد:

عدالت برای:

- همسان دیدن و حفظ حرمت و حقوق همه شهروندان
- فراهم شدن فرصت‌ها برای افراد شایسته و کمک به ارتقاء شایستگی افراد
- همه اقوام، فرهنگ‌ها، مذاهب‌ها و جنسیت‌ها
- جغرافیای ایران (عدالت سرزمینی)
- حمایت هوشمند از فرودستان و فقرزدایی

گشودگی:

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۰ از ۱۷	صفحه		

- برای امکان حضور و مشارکت جمعی در ساختن آینده کشور
- در فراگیر کردن نهادهای اقتصادی
- در اخلاق، رواداری، تساهل و تسامح
- برای همکاری با سایر ملل
- برای برقراری آزادی‌ها
- برای عمل مقابل تنگ‌نظری

ثروت آفرینی از طریق:

- ارج نهادن و ارزش دادن به کارآفرینان برای خلق ثروت
- بندگان‌گشایی از موانع تولید و خدمات و آزادی و سهولت کسب‌وکار
- آزادسازی قیمت‌ها برای تشویق سرمایه‌گذاری و تولید و تخصیص کارآمد منابع
- امکان حضور و فعالیت اقتصادی دوطرفه ایرانیان در داخل و خارج
- ارزش دادن به ثروت جدید در عرصه فن‌آوری‌های نوین و همگرا
- ارزش دادن به حل مسائل توسط استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوآفرین
- بازکردن نظام اطلاعات، شفافیت و زدودن فساد
- رقابت نکردن دولت با مردم
- حذف یارانه‌های مداخله‌گر تولید و انرژی

رسالت و میدان عمل جنبش امید

رسالت جنبش امید پیگیری تحقق عناصر گفتمانی جنبش در یک میدان عمل مختص به خود و در یک روند غیرقابل‌بازگشت است. امید اجتماعی حاصل فعالیت در میدان کنش جمعی است به‌طوری‌که الگوهای گفتمانی جنبش را در میدان‌های کنش جمعی می‌آمیزد و به آن‌ها معنا می‌دهد. نیروی مقابل امید اجتماعی، انسدادباوری است. انسدادباوران افراطی و تندرو از چپ و راست در صفوف امید اجتماعی جای نمی‌گیرند. آنان که می‌گویند شرایط سیاسی-اجتماعی به مصوب کارگروه اجتماعی مجمع دانش‌آموختگان دانشگاه شریف

تاریخ تهیه:		منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
شماره نسخه:			
تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱		
صفحه	۱۱ از ۱۷		

بن‌بست رسیده و راه‌حل را برخورد حذفی و براندازی می‌دانند و یا برعکس، آنان که بسته بودن دایره قدرت و ثروت را شرط حفظ نظام می‌پندارند، هر دو از براندازان نظم اجتماعی هستند و امنیت نظام اجتماعی را به مخاطره می‌اندازند. در پسِ خروش و شورش و آشوب، ویرانی حاصل می‌شود و افق روشنی وجود نخواهد داشت. انسدادباورانی که حلقه قدرت و ثروت را بسته می‌خواهند و مشارکت دادن مردم در فرصت‌ها را الزامی نمی‌بینند، فقط زمینه گسترش نارضایتی و حس بی‌عدالتی و تهی شدن را در جامعه گسترش می‌دهند که خود می‌تواند به فروپاشی منجر گردد. حکومت‌داری جامعه‌ستیز و روشنفکری دولت‌ستیز، هر دو تهدیدهای پرخطر اجتماعی ما هستند. میدان عمل جنبش امید با سه میدانی که در چهار دهه گذشته شاهد بوده‌ایم (میدان‌های انقلاب، انتخابات و شورش‌های اعتراضی) متفاوت است. میدان عمل جنبش امید، میدان حضور است.

حضور به معنای خودآگاهی عمیق افراد از امکانات و استعدادهای بیکران خود در میدان همبستگی و کنش جمعی به‌دوراز هیاهوها و القانات نومیدکننده است. حضور، میدان گشایش استعدادهای درونی و جاری شدن آن‌ها در کنش‌های ظاهری است. حضور، میدانِ برخاستن جمعی و گام زدن در راه اهداف جنبش است. در میدان حضور است که الگوهای ذهنی ازپیش‌مستقر که به‌نوعی ما آن را در درون خود منجمد، غیرقابل نفوذ یا برحق می‌پنداریم، کشف و معلق می‌کنیم و افکار و اعمالمان را به‌سوی هدف آرمانی جهت‌دهی دوباره می‌بخشیم. اشکال مختلف حضور در حین عمل آشکار می‌گردند. کمینه آن؛ می‌توان از حضور در شبکه‌های اجتماعی، حضور در تالارهای گفتگو، حضور در سمن‌ها، حضور در فعالیت‌های داوطلبانه، حضور در خیریه‌ها و اعمال خیرانه، حضور در نهضت آموزش همگانی، حضور در فرصت‌های توانمندسازی جامعه یا قابلیت‌سازی برای نظام اجرایی و در کلیت بی‌تفاوت نبودن و حاضر بودن در سپهر عمومی جامعه یادکرد. در میدان حضور امید اجتماعی، دوپارگی و شکاف اجتماعی اتفاق نمی‌افتد. کنشگران و آرزومندان، با داشتن علایق فرهنگی و باورهای متنوع و تعلق به جریانات سیاسی متفاوت، در عین رواداری، در کنار یکدیگر به گفتگو، یادگیری، وفاق، مطالبه و تأثیرگذاری بر روندها می‌پردازند و به‌صورت غیرقابل بازگشت راه را به‌سوی نیل به اهداف جنبش هموار می‌کنند.

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۱۲ از ۱۷

جنبش امید چگونه اهداف خود را دنبال می‌کند؟

سیاست امید

سیاست جنبش امید، بهبود باوری فعال، توانمندسازی جامعه، تقویت نظام اجرایی و مقید کردن حکومت است. بر این باور هستیم که چنانچه توانایی‌های خود را دست‌مایه‌ی کنش‌های جمعی برای حل مسئله کنیم، در بهبود وضعیتمان تاثیرگذار است. راه‌کنش‌ها در بدنه‌ی جامعه امید به طرز کاملاً خلاقانه، مبتنی بر اهداف جنبش، از پایین به بالا شکل گرفته و آشکار می‌گردد. هر کس که در شبکه یا محیط اطراف خود پیشنهادی طرح می‌کند، خود راهبر می‌گردد. راهبران نخبگان معمولی جامعه هستند و شبکه راهبران، همسو با اتاق‌های فکر و مراکز توانمندسازی باهم هماهنگ می‌شوند و در میدان عمل حضور، آینده جنبش را خلق می‌کنند. برنامه جنبش بلندمدت است. جنبش مستمر و صبورانه، با قدم‌های استوار و روندهای غیرقابل بازگشت برای سال‌های متمادی به فعالیت خود ادامه می‌دهد تا به اهداف خود نائل گردد.

رویکرد تعدیل مکرر مسئله محور برای حل مسائل در سطح ملی، ترویج آگاهی و یادگیری بین اعضاء در تالارهای گفتگو، وبینار و کتاب‌خوانی، تمرین گفتگو در سپهر عمومی، توانمندسازی جامعه، افزایش قابلیت‌های نظام اجرایی و سامانه‌های حکمرانی خوب، تحول در اندیشگی و فرهنگ و خلیات، برقراری وفاق بین جناح‌های فکری، مطالبه گری و تأثیرگذاری بر حکمرانی ازجمله سیاست‌های کلی جنبش هستند.

راهبرد جنبش اجتماعی امید؛ دالان باریک آزادی

جنبش امید برای زدودن یاس و ناامیدی و فعال کردن نیروهای مستعد، راهبرد محوری خود را دالان باریک آزادی می‌نامد. دالان باریک آزادی استعاره از نام کتابی است که توسط دارون عجم اوغلو و جیمز رابینسون نگاشته شده است و جوهر اصلیش این است که «ملتی به توسعه و پیشرفت نائل می‌گردد که جامعه و حکومت آن همپای هم بتوانند پیشرفت نمایند و قدرت و توان خود را توأماً برای ظرفیت سازی حل مسئله افزایش دهند و جامعه توان مقیدسازی حکومت را دارا باشد». جامعه‌ای که دچار زیاده‌روی و پیشی گرفتن یا تضعیف حکومت خود گردد، با پیامدهای هرج‌ومرج، خشونت، نزاع و نابسامانی مواجه می‌گردد که مطلوب نیست. از طرف دیگر چنانچه جامعه ضعیف باشد و نتواند بر کارگزاران حکومت نظارت داشته باشد و در حل مسائل به آن کمک کند، آن جامعه در مسیر شیب لغزنده قدرت قرار می‌گیرد و دچار استبداد، بی عدالتی و نهایتاً فقر می‌گردد. فاصله بین این دو سناریو، دالان باریکی است که جامعه و دولت در آن فضای

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۱۳ از ۱۷

باریک باهم می‌دوند و هر دو با هم پیشرفت می‌کنند و به اتفاق هم کمال را تجربه می‌کنند. این مسیر را دالان باریک آزادی می‌گوییم. مراد از آزادی، مهیا شدن فضا و امکان برای شکوفا شدن استعداد های فردی، تأمین نیاز های اولیه معیشتی و فراهم بودن فرصت های برابر و رعایت حقوق فردی برای همه آحاد جامعه است. جنبش امید فراهم کردن میدان عمل برای دویدن جامعه همپای دولت در دالان باریک آزادی را مؤثرترین روش برای بازگرداندن امید به جامعه می‌داند.

راه کنش های اجرایی

جنبش امید برای نیل به هدف راهبردی خود که متوازن و مرتبط کردن دویدن جامعه توانمند همپای حکومت، کمک به توانمندسازی نظام اجرایی و مقید سازی حکومت است، ممکن است از راهکنش ها و برنامه های عملیاتی متعددی که از سوی راهبران میدانی مطرح می‌گردند استفاده کند. باین حال در شروع آفرینش جنبش، راهکنش های زیر شرح زیر مورد توجه قرار گرفته است:

1. تشکیل مراکز توانمندسازی حکومت و جامعه در دانشگاه های کشور؛

این مراکز با مشارکت سه ضلعی اساتید، فارغ التحصیلان و دانشجویان به جهت زیر تشکیل می‌گردند؛ اساتید دانشگاه: بار علمی تحول و توانمندسازی و تربیت و کادرسازی را به دوش میکشند. فارغ التحصیلان: شرکتهای، سمنها و مدیریت اجرایی کشور را نمایندگی میکنند و تجربه زیسته خود را به میدان می‌آورند.

دانشجویان: به حکم آرمان گرا بودنشان نمی‌توانند مدافع وضع موجود باشد. آنها برای تحقق یک چشم انداز آرمانی تا آنجا که می‌توانند وضع موجود را به چالش میکشند و موتور پیشران تشکلهای اجتماعی-سیاسی میباشند. نقش و کارکرد مراکز توانمندسازی جامعه و حکومت به شرح زیر است:

● انتخاب مسئله و اقدام برای حل آن

مراکز توانمندی گام هایی در خصوص طرح، بررسی و حل مسائل مبتلا به جامعه و حکومت با رویکرد تعدیل مکرر مسئله محور Problem Driven Iterative Adoption- PDIA برداشته و باعث تقویت ظرفیت اجرایی حکومت، توانمندسازی جامعه، شفافیت، مقابله با فساد، فقر، نابرابری و تعارض منافع میگردند و از رهگذر گسترش حکمرانی شبکه ای، زمینه را برای کارآمدسازی حکومت و تقویت جامعه مدنی فراهم می‌آورند.

● توانمندسازی نهادهای حرفه ای و مدنی

تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
شماره نسخه:		
تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۱		
صفحه ۱۴ از ۱۷		

از نقاط ضعف سازمان های مردم نهاد تاسیس شده اینست که بسیاری از آن ها در حد خیریه و دفع اضطرار ناشی از فقر فعال هستند. کمتر سازمان هایی هستند که به درجه آموزش دهی و توانمندسازی افراد ضعیف برای اداره خود نایل گشته اند و از آن مهمتر تعداد نادر سازمان هایی هستند که به درجه مدافعه از حقوق فرودستان و تاثیرگذاری نهادی برای رفع نابرابری و پیگیری خواسته های مدنی رسیده باشند. این ضعف آشکار جامعه مدنی ما است که زبان و ابزار دفاع از جامعه را در برابر تحمیلات فرادستان و حامیپروان فاسد ندارد. مراکز توانمندسازی جامعه و حکومت جنبش امید با امکانات و ظرفیت دانشگاهی خود وظیفه دارند با آموزش مداوم و تمرین، سطح دانش و کنش سازمان های مردم نهاد را به درجات مدافعگری و تاثیرگذاری برسانند.

● شبکه سازی

مراکز توانمندسازی جامعه و حکومت، درگاه ارتباطی لازم بین راهبران میدانی، تشکلهای کوچک عملگرا مثل گروه های خیریه، امدادسانی، توانمندسازی، فعالیت های آموزشی، استارتاپ اجتماعی، پاکبانی طبیعت و محیط زیست، قرض الحسنه، مؤسسات غیرانتفاعی کوچک یا هر کار گروهی مفید اجتماعی دیگر را با نمایندگان حکومت (دستگاه های اجرایی، نمایندگان مجلس، دستگاه قضایی) و ذینفعان مدنی (سمنها، تشکلات حرفه ای، علمی، سیاسی)، شرکتهای و رسانهها را برقرار میکنند

2. ایجاد شبکه مدافعان امید Advocacy Network :

مدافعان امید اشخاص حمایتگر، تاثیرگذار، تریبوندار و سخنوری هستند که قادر به انعکاس درد اقشار و گروه های اجتماعی هستند و هم اکنون در کانالهای شبکه اجتماعی خود، پیروان و علاقمندانی دارند که مطالب آنها را دنبال می کنند. این افراد با بیان درد اقشار جامعه، به نوعی واردکنندگان امید به جامعه هستند. جنبش امید حلقه اتصالی برای همفکری و هماهنگی و تشریک مساعی مدافعان حمایتگر ایجاد میکند.

3. تشکیل مجمع ملی گفتگوی میان رشته ای

ظرفیت و مهارت گفت وگو از الزامات توسعه یافتگی هر جامعه ای است. در اثر گفت وگو است که می توان راه کارهای بین الاذهانی و مورد قبول اکثریت مردم را استخراج کرد. به خصوص گفت وگوهایی که مردم همواره در جریان آن باشند تا به نتایج آنها اعتماد کنند. گفتگوی میان رشته ای در سطح مسائل ملی از جمله گفتگوهایی است که مصوب کارگروه اجتماعی مجمع دانش آموختگان دانشگاه شریف

منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	تاریخ تهیه:	
	شماره نسخه:	
	تاریخ	۱۴۰۱/۲/۲۱
	صفحه	۱۵ از ۱۷

امکان می‌دهد یک موضوع از دریچه دید تخصصی و دیدگاه‌های مختلف یک‌جا دیده شود. گفت‌وگوی میان‌رشته‌ای امکان اتفاق نظر در تبیین پرابلماتیک مسائل ملی و یافتن راه‌کارهای مورد اتفاق را فراهم می‌کند. با گفت‌وگوی میان‌رشته‌ای می‌توان نظریه‌های اجتماعی جامع را شکل داد و شکاف فکری بین نخبگان جامعه را کاهش داد. گفت‌وگو کنش زاینده اخلاقی و عقلانی برنده- برنده است که علاوه بر هم‌صحبتان، جامعه از نتایج آن بهره می‌برد. گفت‌وگو هم راه است و هم هدف. با گفت‌وگو است که رهروان توانمند می‌شوند تا پای در راه تغییر بگذارند. با گفت‌وگو است که می‌توان رویای مشترک، افق مشترک، درد مشترک، امید مشترک، انگیزه مشترک و هم‌نیروایی مشترک را شکل داد. در صدر راهبردهای جنبش اجتماعی امید، گفت‌وگو قرار می‌گیرد. گفت‌وگو میان نخبگان، گفتگوی نخبگان با حکومت و گفتگوی نخبگان با مردم آن چیزی است که به‌صورت مستمر و چرخشی و شبکه‌ای در جنبش امید جریان خواهد داشت و موجب توانمندسازی جامعه می‌گردد. در ضمن گفتگوها است که نخبگان نستوه در مورد بازتنظیم نهادها و قواعد اجماع می‌کنند و تعامل را بین حکومت و جامعه برقرار می‌سازند و چنین است که راه به‌سوی توسعه‌یافتگی باز می‌شود. جنبش سعی خواهد نمود با همکاری مؤسسات علمی ذی‌ربط، دبیرخانه‌ای برای برگزاری دوره‌ای گفتگوها دایر کند و سالیانه یک یا دو بار با برپایی رویدادی متمرکز به دریافت مقالات و استماع نقطه نظرات نخبگان و اطلاع از یافته‌های نوین علوم و فناوری بپردازد و امکان رویارویی نظرات را در پنل‌های تخصصی فراهم سازد.

4. تشکیل شورای غیر دولتی آینده پژوهی

برای ترسیم افق روشن برای آینده کشور، دیدن سناریوهای معقول و محتمل و انتخاب سناریوی مطلوب که مورد انتخاب جامعه و ایجادکننده امید باشد، ضروری است. آینده‌پژوهی است که می‌تواند با مصورسازی صورت‌های ممکن و احتمالات آینده، مسیر وفاق در تصمیم‌گیری و همکاری را بین جناح‌های مختلف جامعه با دیدگاه‌های متفاوت فراهم کند. از این رو نهاد آینده‌پژوهی را در دل جنبش با اوصاف زیر برپا می‌کنیم. نهاد آینده‌پژوهی مرکب از یک شورای عالی با حضور نخبگان فکری و اساتید کارآزموده در حوزه‌های STEEP V MASL یعنی دهگانه‌های اجتماعی، فناوری، اقتصاد، زیست بوم، سیاست، ارزش‌ها و فرهنگ، رسانه، نیروی انسانی و نظامی، امنیت و حقوق و شبکه‌ای از اتاق‌های فکر مسئله محور ذیل آن، مرکب از اساتید اهل فن مرتبط با مسئله تشکیل می‌شود. این نهاد به طرح و تبیین مسائل اولویت‌دار ملی کشور با رویکرد آینده‌پژوهی و ارائه سناریوها و توصیه راه‌حل مناسب برای آن‌ها می‌پردازد. افراد مؤثر در این نهاد به‌صورت داوطلبانه یا به توصیه انجمن‌های علمی و حرفه‌ای مرتبط گردهم می‌آیند. وظیفه اصلی این نهاد ترسیم سناریو آینده‌های محتمل برای کشور و ارائه مصوب کارگروه اجتماعی مجمع دانش آموختگان دانشگاه شریف

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۶ از ۱۷	صفحه		

سناریوهای مسیر پایین و مسیر بالا و در میان گذاشتن آن‌ها با جامعه و حکومت و انتخاب یک آینده مطلوب در سطح ملی است. این نهاد، از نخبگان فکری وابسته به نظام حکومت برای گفتگو دعوت به عمل می‌آورد و متقاعدسازی ذینفعان را نیز در برنامه خواهد داشت. این نهاد به مثابه دفتر مطالعات و تحقیقات، R&D و مجمع تبلیغی و ترویجی برای مجموعه عمل می‌کند.

نمونه‌هایی از مسائل و ابربحرانهایی که اتاق‌های فکر این نهاد به طرح و ارائه راهبرد برای آن‌ها می‌پردازد به شرح زیر می‌باشند:

- بحران روابط بین‌الملل (روابط پایدار مالی، اقتصادی، فناوری و سیاسی با جهان)
- بحران معیشت، کارآفرینی و اشتغال (کاهش دائمی سطح زندگی مردم، بیکاری و بیکارگی)
- بحران نابرابری‌های اجتماعی (جنسیتی، قومیتی، سرزمینی، فرهنگی، مذهبی و طبقه‌ای)
- بحران فروپاشی اجتماعی (آسیب‌های اجتماعی، زوال همبستگی، نابودی هویت فرهنگی)
- بحران زیست‌پذیری (آب و خاک و هوا)
- بحران مهاجرت (تخلیه ایران از سرمایه‌های انسانی و مالی)
- بحران پایین بودن بهره‌وری در سطح ملی
- بحران آموزش (ناکارآمدی آموزش و پرورش و آموزش عالی)
- بحران شایستگی برای تصدی مسئولیت‌ها و فراهم کردن فرصت‌ها

ادامه راه ...

تدوین‌کنندگان منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید در مسیر خلق آینده جمعی دیدگاه خود را با نخبگان اندیشمند و کنشگران دغدغه‌مند و فعالان اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و از آنان دعوت به همراهی مینمایند و با بهره‌گیری از نظرات ارزشمند آنان منشور و برنامه عمل آن را در معرض نقد و اصلاح قرار میدهند. جنبش امید در پاسخ به یک مسئله یا بحران گسترده اجتماعی متولد شده و برای خلق آینده و با سعی و اصلاح، راه خود را برای بهروزی مردمان این مرز و بوم پیدا میکند.

یاران، پای در راه نهیم که این راه رفتنی است.

مصوب کارگروه اجتماعی مجمع دانش‌آموختگان دانشگاه شریف

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۷ از ۱۷	صفحه		

خلاصه و جمع‌بندی

جنبش اجتماعی امید، جنبشی جامعه‌محور و در زمره جنبش‌های اجتماعی نوین است. جنبش بر پایه کوشش جمعی و امید اجتماعی برای پویندگی جامعه به‌سوی توانمند شدن، پیمودن راه آزادی همگام با بهبود حکمرانی و مقید ساختن حکومت برای بهتر شدن ملموس زندگی مردم حرکت می‌کند و راه‌ها را به‌سوی تحقق دیدگاه اجتماعی مشترک و افق روشن برای جامعه هموار می‌سازد و دارای ویژگی‌های زیر است:

- ❖ مردمی و خودجوش است و در یک فرآیند زمانی و با مشارکت آگاهانه افراد شرکت‌کننده ساختار می‌یابد و نهادینه شدن خود در جامعه را از طریق قدرت‌دهی به سمن‌ها و نهادهای مدنی استمرار می‌بخشد.
- ❖ از دانش‌آموختگان دانشگاه صنعتی شریف متولدشده، دعوت خود را به دانشگاه‌های دیگر تسری می‌بخشد و پای به میدان جامعه می‌گذارد.
- ❖ در شناسایی و شناساندن استعدادهای خاموش و پرتوان و فرهیختگان به جامعه می‌کوشد.
- ❖ بیان‌کننده علائق و نگرانی‌های جامعه و ناقد نسبت به وضعیت علمی، اخلاقی و نهادی حاکم است.
- ❖ به تغییر در جنبه‌های فرهنگ، شیوه زندگی، بالا بردن سطح فکر و دانش و تقویت اخلاق معطوف است. هر عضو که تجربه و دانشی دارد، مربی اعضاء دیگر می‌شود.
- ❖ به پیشبرد عدالت در عرصه‌های اقتصادی، سرزمینی، قومی، جنسیتی و فرهنگی همت می‌گمارد.
- ❖ گشودگی در اموری چون امکان مشارکت آحاد ملت در امور اجتماعی، باز کردن قاعده‌ها و نهادها، اخلاق و رواداری و همکاری با سایر ملل و برقراری آزادی‌های مثبت و منفی را دنبال می‌کند.
- ❖ توسعه‌دهنده، مشوق و زمینه‌ساز بروز خلاقیت، ثروت‌آفرینی و نوآفرینی خواهد بود.
- ❖ توانمندسازی جامعه برای دفاع از حقوق شهروندان و مطالبه فراگیر کردن نهادها را در برنامه دارد.
- ❖ افزایش ظرفیت اجرایی حکمرانی و مقیدسازی حکومت را لازمه موفقیت میداند
- ❖ معتقد به رهپویی هماهنگ جامعه و حکومت در دالان باریک آزادی است
- ❖ راهکنش‌ها و ریزنهادهای، خلاقانه و از پایین به بالا توسط راهبران میدانی جنبش ظهور می‌کنند.

	تاریخ تهیه:	منشور آفرینش جنبش اجتماعی امید	
	شماره نسخه:		
۱۴۰۱/۲/۲۱	تاریخ		
۱۸ از ۱۷	صفحه		

- ❖ مراکز توانمندسازی جامعه و حکومت در دانشگاه ها با همیاری اساتید، فارغ التحصیلان و دانشجویان دانشگاه نقاط تکیه و تمرکز جنبش امید هستند.
- ❖ شبکه مدافعان امید، زبان گویای دردهای جامعه و تاثیرگذار بر اصلاح سیاست ها و ساختارها خواهد بود
- ❖ مجمع ملی گفتگوی میان رشته ای، فرصتی متمرکز برای شنیدن تجارب اندیشه ورزان، تضارب آرا و آشناسدن با یافته های علمی تحول ساز فراهم میکند.
- ❖ شورای غیردولتی آینده پژوهی به ترسیم سناریوها و مقایسه آینده های پیش رو می پردازد و امر انتخاب آینده مطلوب را برای جامعه و حکومت تسهیل میکند
- ❖ نخبگان با گفت و گوی میان رشته ای برای بازتنظیم قواعد و نهادها اجماع می کنند. گفت و گوها در سپهر عمومی جامعه، آگاهی بخش و اعتماد آفرین هستند.
- ❖ توانمندسازی سمن ها، نهادهای حرفه ای و مدنی برای ارتقا به سطح حمایتگری و دفاع از خواست های جامعه از جمله راه کنشهای امید است.
- ❖ ایجاد و رشد حکمرانی شبکه ای با همکاری سه ضلع اندیشمندان، کنشگران و نظام اجرایی از جمله اهداف بلندمدت جنبش امید است.